

**Az Eötvös Károly Intézet véleménye
az elektronikus közszolgáltatásról szóló T/6767. számú
törvényjavaslatról és az ahhoz benyújtott módosító javaslatokról**

Az alábbi szakvélemény a vizsgált rendelkezéseket **információs jogi szempontból** tárgyalja, így nem foglalkozik az e szempontból irreleváns rendelkezésekkel, illetve módosító javaslatokkal.

Általánosságban elmondható, hogy a törvényjavaslat a korábbi – az Országgyűléshez történő benyújtást megelőző – szövegállapotához képest számos ponton javult, így jelenleg több adatvédelmi természetű garanciát tartalmaz, csökkent a nem normatív természetű rendelkezések száma. Ennek eredményeként a szöveg alkalmas arra, hogy egyes rendelkezéseinek módosításával a fennmaradó információs jogi aggályok kiküszöbölhetőek legyenek. (Az Eötvös Károly Intézet az ugyanilyen tárgyú kormányelőterjesztés 2008. szeptember 15-i állapotú szövegéről korábban összességében azt állapította meg, hogy annak szövege vitára nem alkalmas, vagyis az egyes rendelkezéseinek módosításával sem volt elfogadhatóvá alakítható. Jelen szakvéleményünkben azonban üdvözljük, hogy az időközben történt teljes átdolgozás számos pozitív változást hozott.)

I. A TÖRVÉNYJAVASLATHOZ

Az alábbiakban a törvényjavaslat egyes paragrafusaihoz kapcsolódva ismertetjük észrevételeinket, amelyek ugyanakkor egyes esetekben az érintett szakaszon túlmutató, koncepcionális jellegű elemeket is tartalmaznak.

A 6. §-hoz

E szakasz egyrészt a közigazgatási hatóságok számára kötelezővé teszi, hogy a hatósági eljárásokban az elektronikus kapcsolattartást kizárólag a központi rendszer útján valósítsák meg, másrészt a bíróság és az ügyészség, illetve a jogi képviselők közötti írásbeli kapcsolatot kötelezően a központi rendszer útján megvalósítandónak nyilvánítja, harmadrészt más írásbeli kapcsolat esetében is lehetővé teszi, hogy más törvény hasonló kötelezettséget írjon elő. Végül a közüzemi szolgáltatók és a közigazgatási hatóságok közötti kapcsolattartás esetében is kötelezővé teszi az előbbieket. [6. § (1)-(3) bekezdés] E rendelkezések mögött húzódó koncepció az egész tervezetet érinti, amely koncepciót két ponton tartjuk aggályosnak:

- a) a kommunikáció *központosított*, egyetlen központon történő folytatását írja elő számos vonatkozásban, és
- b) bizonyos szereplők között *kötelezővé* teszi az e központon keresztül történő kommunikációt.

Az **egyszerre központosított és kötelezően használandó** elektronikus kapcsolattartás – megfelelő garanciák nélkül – nem elfogadható. A központi azonosításon alapuló rendszerek bevezetése általában csak akkor fogadható el, ha egyébként reális választási lehetőség áll nyitva a polgár előtt, ahol e mellett hagyományos írásbeli formát, továbbá az elektronikus formán belül más formát is választhat. Amennyiben a törvényhozó a központi azonosításon alapuló rendszer mellett dönt, figyelembe kell vennie, hogy az a közvetlen kommunikációhoz képest egy újabb, többlet adatkezelési elemet is tartalmaz. Ezzel pedig a törvény a közvetlen kommunikáció eseténél jobban korlátozná az Alkotmányban biztosított információs önrendelkezési jogot. Az alapjog-korlátozás alkotmányos feltételei (szükségesség és arányosság) álláspontunk szerint nem állnak fenn, tudniillik semmilyen alkotmányosan legitim cél nem indokolja kényszerítően ezt az alapjog-korlátozást. Az alkotmányos alapjog-korlátozási kritériumok teljesítésének hiányában pedig kizárólag a polgár önrendelkezésén alapulhat a központi rendszer használata, amely önrendelkezési jog gyakorlása csak akkor valósulhat meg, ha a polgárnak valódi döntési szabadsága van a kommunikációs formák közötti választásban. Az alapjog-korlátozással összefüggő alkotmányossági aggályok azonban semlegesíthetőek lehetnek további garanciák törvénybe iktatásával. Ezek egyike az lenne, amely egyértelművé teszi, hogy a kommunikáció adataihoz csak bírói engedéllyel férhet hozzá bármely szervezet.

A jogi képviselőt érintő kötelezés tekintetében fontos megjegyezni, hogy ez a jogi képviselők *ügyfeleinek* információs önrendelkezési jogát ugyanúgy érinti, mintha közvetlenül őket köteleznék az elektronikus kommunikációra, hiszen a jogi képviselők az ügyfelek adatait küldik a rendszeren keresztül. Igaz lehet, hogy a jogi képviselőktől magasabb technikai felkészültség várható el, de ez az érv nem vihető át az ügyfelek információs önrendelkezési jogára vonatkozó többlet alapjog-korlátozásra. Ebből is az következik, hogy az elektronikus kommunikáció a jogi képviselő számára ugyan mint technikai követelmény kötelezővé tehető, de ha ez egy központon keresztül történik, az – az ügyfelek információs önrendelkezési jogának korlátozása miatt – alkotmányosan aggályos. Ez az aggály elsősorban azzal lenne eloszlatható, ha a törvény garantálná, hogy a jogi képviselő és a hatóságok közötti kommunikációban csak a jogi képviselő kiléte állapítható meg, a két végpont kivételével az ügyfelek adatai kívülről nem állapíthatók meg.

A központosítás **kiterjesztése a közszolgáltatókra** – még ha a közszolgáltató és az ügyfelei vonatkozásában nem is teszi kötelezővé a központi rendszeren keresztül történő kommunikációt – hasonló alkotmányos problémákat vet fel, mint 1991-ben az univerzálisan használható és általános személyazonosító jel használata [lásd 15/1991. (IV. 13.) AB határozat]. Ugyan ez a rendszer nem egyetlen azonosító jelet használ, de magában hordozza a polgár sokféle, egymással össze nem függő élethelyzetével kapcsolatos személyes adataiból történő profilalkotás lehetőségét, amely 1991-ben a személyi szám alkotmányellenességét is magyarázta. A nagyon széles körű központosítás tehát, ha nem is jár együtt a kötelezéssel, önmagában is (az önrendelkezés tényleges érvényesülését biztosító, kellő garanciák hiányában) alkotmányellenes helyzetet eredményezhet. A törvénynek ezért ki kell zárnia az állampolgárokról való profilalkotást és egyértelművé kell tennie, hogy az univerzális azonosító rendszer nem szolgálhat különböző célú adatkezelések összekapcsolására.

A bíróságokra és az ügyészségre történő kiterjesztés a fenti adatvédelmi aggályokon túl hatalommegosztási problémákat is felvet, tudniillik sérti e szervek függetlenségét. A törvényjavaslat ugyanis ezzel a megoldással az e szervek és ügyfelek (azok jogi képviselői) közötti kommunikációt a végrehajtó hatalom egy, a Kormány alárendeltségében működő szervének teszi kiszolgáltatottá. Ezzel hozzáférési és befolyásolási lehetőséget ad a végrehajtó hatalom kezébe, amely ellentmond a bíróság és ügyészség végrehajtó hatalomtól való függetlensége követelményének. Ugyanez az érvelés kiterjeszthető az autonóm államigazgatási szervekkel történő kommunikációra, illetve az említett szervek közötti kapcsolattartásra is. Ez álláspontunk szerint legalább egy olyan szabállyal küszöbölhető ki, amely szerint a központosított kommunikációra kötelezett szervek szükség esetén más módon (közvetlenül elektronikusan, futárral, postán, hagyományos levélben stb.) is kommunikálhassanak, ha feltehető, hogy a központi rendszer – üzemzavar vagy akár rosszhiszemű beavatkozás folytán – nem megfelelően biztosítja a kommunikációt.

A 7. §-hoz

A (1) bekezdésben szereplő **„adatok szolgáltatása” fordulat** bizonytalan tartalmú, rendkívül tág, emiatt esetleges alkalmazása során a törvényjavaslat tárgyától és céljától eltérő életviszonyokra, „adatszolgáltatásokra” is kiterjeszthetik. Így például az adatvédelmi törvény 12. §-a szerinti, az adatalanyra vonatkozó személyesadat-kezelésre vonatkozó tájékoztatási kötelezettségre, illetve a 20. § szerinti közérdekűadat-igénylés megválaszolásának kötelezettségére is. Az ilyen értelmezési lehetőség, amelyre a rendelkezés jelen szövegezése módot ad, mind az adatvédelem, mind az információs szabadság már elért védelmi szintjében való visszalépést jelentene. Az említett alkotmányos jogok, azok említett részjogosítványainak gyakorolhatósága nem tehető függővé attól, hogy az azzal élni kívánó polgár rendelkezik-e ügyfélkapuval. Ehhez hasonlóan a törvény bizonytalan szövege más adatszolgáltatások tekintetében is aggályokat vethet fel, ezért a törvényjavaslat megfogalmazását indokolt pontosítani, szűkíteni.

A (3) bekezdés ugyancsak túl tág fogalmat használ: **„tájékoztató jellegű szolgáltatási kötelezettség”**. Ennélfogva ez a szabály kifejezetten ellentétes rendelkezést tartalmaz az elektronikus információs szabadságról szóló 2005. évi XC. törvény (Eitv.) előírásaival, amely kollízió előidézése feltehetően nem áll a jogalkotó szándékában, ám a tág fogalomhasználat mégis ezt eredményezi.

A (2) bekezdésben érintett közüzemi szolgáltatók, amennyiben megfelelnek az Avtv. és az Eitv. szerinti közfeladatot ellátó szerv kategóriáinak, ugyancsak két, egymásnak ellentmondó rendelkezés, az Eitv. és e törvény által meghatározottak szerint lennének kötelesek például az ügyfélfogadás rendjét közzétenni. E bekezdésben azonban az „is” szó párhuzamos közzétételt ír elő, ellentétben az előzőekben tárgyalt (3) bekezdésből következő kizárólagossággal.

A 10. §-hoz

A 10. § (3) bekezdése tekintetében az elektronikus közszolgáltatás kötelező igénybevételének törvényi előírásával kapcsolatban a 6. §-nál leírtak irányadók.

A 12. §-hoz

Az (1)-(3) bekezdésben meghatározott azonosítási módokkal kapcsolatban felhívjuk a figyelmet arra, hogy az azonosítás módszereinek és szintjeinek ilyen általános meghatározása nem pótolja az Avtv. 3. § (3) bekezdésében – **a kötelező adatkezelésre adott törvényi felhatalmazással kapcsolatban – előírt kritériumoknak** a törvényi szabályozását. [Ezt a kötelezettséget értelemszerűen az általában „jogszabály”-ról szóló (4) bekezdés utalása sem pótolja.] A 12. § (1)-(3) bekezdésében olvasható rendelkezéseket értelmezhetjük úgy, mint olyan általános adatbiztonsági követelményeket, amelyek az azonosítás tekintetében megszabják a (további, ágazati) jogszabályok nyújtotta garanciák minimális szintjét. Azonban ezek semmiképp nem értelmezhetők úgy, mint a személyesadat-kezelésre adott törvényi felhatalmazás. A szükséges törvényi felhatalmazást – az Avtv. 3. § (3) bekezdésének megfelelő részletességgel és pontossággal – az egyes ágazati törvényeknek (vagy ennek a törvénynek) külön kell meghatározniuk. Így tehát még törvényi szabályozásra szorul:

- az adatkezelés pontos célja és feltételei,
- a kezelendő adatok köre és megismerhetősége,
- az adatkezelés időtartama, valamint
- az adatkezelő személye.

Így például egy a 12. § (2) bekezdés c) pontjában írt tulajdonság alapú azonosítás előírása esetén nem elegendő erre a rendelkezésre hivatkozni, az „azonosítás alanyára kizárólagosan jellemző tulajdonság” fordulat ugyanis nem jelöli meg kellő pontossággal a kezelendő adatok körét. Az adatkezelésre adott törvényi felhatalmazásnak kifejezetten ki kell mondania, hogy például az érintett ujjnyomatának / hangjának / íriszképének stb. kezelésére kap az adatkezelő felhatalmazást. Ugyanígy az (1) bekezdés szerinti „személyes megjelenésnél” törvényben pontosan meg kell határozni, hogy mely szervnél kell megjelenni, vagyis hogy mely szerv minősül adatkezelőnek (például okmányiroda).

(Megjegyezzük, hogy a 16. §-ban szabályozott ügyfélkapu-nyitással kapcsolatos adatkezelés kritériumainak meghatározása sem nélkülözheti azt, hogy az ügyfélkapus azonosítás alkalmazásának eseteit törvényi szinten határozzák meg. Ha nem így lenne, a 16. §-ban meghatározott adatkezeléseket nem törvényben meghatározott jogviszonyokban lenne kötelező elvégezni.)

Az (5) bekezdés **a szolgáltató és az adatalany közötti megállapodás** függvényében lehetővé teszi a magasabb biztonsági szint használatát, ezzel a szélesebb körű személyesadat-kezelést. Figyelemmel arra, hogy az adatalany és a szolgáltató között általában nincs valódi alkupozíció, a valóban önkéntes megállapodás biztosítása további törvényi garanciára szorul, ennek hiányában a rendelkezés a polgárok jogainak sérelméhez vezethet.

A 16. §-hoz

A (7) bekezdésben említett **„ügyfélazonosító kód”** képzésének és kezelésének szabályai hiányoznak a törvényjavaslatból. Ennek hiányában az itt lévő adattovábbításra adott felhatalmazás üres, valódi tartalom nélküli, jogbizonytalanságot eredményez.

A 22. §-hoz

A „**központi rendszer cím**” (amelyet bizonyos rendelkezések „központi *rendszeri* címnek” hívnak) nem kellően meghatározott: az értelmező rendelkezésből megtudjuk, hogy mi a funkciója, de álláspontunk szerint szabályozni szükséges, hogy ez hogyan képződik, az ügyfél választja-e, tartalmazza-e személyazonosító adatait stb.

A tárhely központi jellege, a tárhelyen a jövőben tárolandó adatok beláthatatlanul tág köre (az adóbevallástól a kórházi zárójelentésekig), valamint az a tény, hogy a dokumentumok a fizikai iratokhoz képest csak korlátozottan állnak az adatalany ellenőrzése alatt, a jogosulatlan hozzáférés kizárásának nemcsak jogi, hanem technikai természetű garanciáit is szükségessé teszi. Ezért tehát adatvédelmi szempontból indokolt, hogy a törvény technikai garancia lehetőségéről is szóljon, így tegye lehetővé, hogy az adatalany **a tárhelyen tárolt adatait titkosíthassa**. Ennek módját alacsonyabb szintű jogszabály is meghatározhatja, de a titkosítás lehetőségének törvényi szintű garantálása szükséges.

A 23. §-hoz

A (2) bekezdésben foglalt **hozzáférés adási lehetőség** további garanciák nélkül könnyen kényszerré válhat, hiszen az adatalany a hatóságokkal és a közszolgáltatókkal (és számos piaci szereplővel) szemben is kiszolgáltatott helyzetben van. A harmadik személyek számára a hozzáférés ilyen technikai megkönnyítése azzal a veszéllyel is jár, hogy a könnyebbség ezeket a szerveket, személyeket még több adat bekérésére ösztönzi, továbbá relativizálja az adatkezelés célhoz kötöttségét. (Így például egy bank, mivel nagyon könnyű, olyan szolgáltatások nyújtása esetén is feltételül szabja az adóbevalláshoz való hozzáférés engedését, amelyeknél a technikailag bonyolultabb hozzáférés esetén ezt nem tenné.)

A (3) bekezdésben foglalt rendelkezés felesleges, hiszen törvény az alkotmányos követelmények (szükségesség-arányosság) betartásával e szabály nélkül is kötelezővé teheti az adatkezelést. Az alkotmányos követelmények teljesítésének hiányában ugyanakkor ez a szabály nem teszi az adatkezelés előírását alkotmányossá. Mivel azonban keltheti ez utóbbinak a látszatát, veszélyes az alkotmányos alapjogok érvényesülése szempontjából.

Ugyanebben a bekezdésben nem világos, hogy miért **„bárki számára való hozzáférhetővé tételről”** szól a javaslat, ez ugyanis a nyilvánosságra hozatalt jelentő megfogalmazás. Kedvezmény, juttatás igénybevételének előfeltételeként jellemzően nem szükséges több a meghatározott harmadik személyek számára történő hozzáférhetővé tételnél.

A 24. §-hoz

Az adatok alanyának **saját adataihoz való hozzáférését** megkönnyítő szabályt kifejezetten jónak tartjuk. Azonban az értelmezési problémák elkerülése miatt – az indokoláshoz hasonlóan – mi is fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy a hozzáférés módjának ilyen meghatározása nem ronthatja le az Avtv. 12. § (1) bekezdésében meghatározottakat.

A 31. §-hoz

Az (1) bekezdésben szereplő felhatalmazás ellentmond az Avtv. 3. § (3) bekezdésében meghatározott azon szabálynak, amely szerint a törvény alapján kötelező adatkezelés **adatkezelőjét törvényi szinten kell meghatározni**.

II. A MÓDOSÍTÓ JAVASLATOKHOZ

A T/6767/69. számú bizottsági ajánlás pontjainak sorrendjében az alábbiakban az információs jogok szempontjából releváns módosító javaslatokat érintjük:

A 2. ponthoz

A javasolt kiegészítés mögött meghúzódó hatalommegosztási érv megalapozott (ehhez lásd még a 6. §-hoz írt észrevételeket).

Megfontolandó az egészségügyi adatok védelmének magasabb szintű biztosítása is, azonban ezt – a módosító javaslattal ellentétben – nem a törvény hatálya alóli kivétellel, hanem többletgaranciák beépítésével szükséges megoldani.

A 11. ponthoz

Az elhagyást nem támogatjuk. Az elhagyni javasolt rendelkezés az általános transzparencia-követelmények speciális, de alapelvi szintű megerősítése, amely egy erősen technikai jellegű és bonyolult eljárásokat lehetővé tevő szabályozásnál különösen indokolt, és – az indokolással ellentétben – nem érinti a más jogszabályokban előírt információközléseket.

A 13. ponthoz

A javasolt új rendelkezés szövegezésében nem, de céljában támogatandó. Ennek magyarázatát a 6. §-hoz írt észrevételek között fejtettük ki a profilalkotással kapcsolatban. Lásd még a T/6767/88. számú kapcsolódó módosító javaslathoz írt észrevételt is.

A 15. ponthoz

A javasolt (3) bekezdés az Avtv. 21/A. § (1) bekezdésének tartalmilag megfelel, e törvényben való megismétlése ezért nem nélkülözhetetlen, de alkalmas lehet értelmezési viták megelőzésére.

A 18. ponthoz

A javaslatot a 6. §-hoz fűzött magyarázatban olvasható indokok alapján támogatjuk.

A 19. ponthoz

Mivel a javasolt módosítás a kötelezettek körét szűkebbre szabja, a csatlakozást jogosultságként határozza meg, alternatív ügyfélszolgálati csatornákat biztosítana, a 6. §-hoz írt észrevételek fényében támogatandónak tartjuk.

A 22. ponthoz

A módosító javaslat megoldaná az általunk a 7. §-hoz tett észrevételben kifejtett problémát, ezért támogatjuk.

A 23. ponthoz

A 7. §-nál jelzett problémára a 22. pont alatti módosító javaslat jobb megoldást kínál.

A 27. ponthoz

A javaslat részben az információs önrendelkezési jog korlátozásának irányába hatna, mert az érintettnek a saját adatai megismeréséhez való jogát vonná el a közhiteles nyilvántartások vonatkozásában, amely jog pedig az eredeti törvényjavaslat fontos pozitívuma.

A 30. ponthoz

A javasolt új rendelkezés egyrészt bizonytalan alanyi kör számára tenné kötelezővé az ügyfélkapu létesítését, mert szervezeti és működési szabályzatok határoznák meg ezeket. Másrészt pedig nem elkülönülten kezeli a köztisztviselők, közalkalmazottak stb. ügyfélkapuját az „állampolgári” ügyfélkaputól, azonban álláspontunk szerint előbbire külön kategóriát, „hivatalnoki kaput” kellene létrehozni. Az ilyen személyek számára ügyfélkapu létesítését azért tehetné kötelezővé jogszabály, mert munkájukkal összefüggésben közhatalmat gyakorolnak, és e viszonyaikban nem érvényesül információs önrendelkezési joguk, tehát nem egyéni döntésüktől függ, hogy létesítenek-e ügyfélkaput vagy sem. Mivel azonban a módosító javaslat ezt ugyanolyan ügyfélkapuként határozza meg, mint a magánszemélyek ügyfélkapuját, nem világos, hogy ők a további, magáncélra önkéntesen létesítendő, második ügyfélkapujukért fizetni kötelesek-e [vö. törvényjavaslat 22. § (2) bekezdés].

A 40. ponthoz

A (7) bekezdést érintő módosítás az általunk is kifogásolt ügyfélazonosító kódra vonatkozóan támogatandó. E tekintetben a módosítás indokolása megalapozott.

A 43. ponthoz

Az itt javasolt kiegészítés szintén az ügyfélkapu és a „hivatalnoki kapu” nem megkülönböztetett volta miatt nem támogatandó. (Erre vonatkozóan lásd a 30. ponthoz írt észrevételt is.)

A 48. ponthoz

A javasolt kiegészítés támogatandó, mert az eredeti rendelkezés azt a téves látszatot keltheti, miszerint például a polgári peres ügyekkel kapcsolatos adatkezelések kiszervezhetők lennének magáncégeknek is. Az Avtv. 5. § (5) bekezdése, valamint a 4/A. § több korlátot állít az ilyen kiszervezések elé. Ezért

a módosító javaslatban kezdeményezett kiegészítés, az Avtv.-re való hivatkozás itt szükséges.

Az 52. ponthoz

A módosító javaslat arra hívja fel a figyelmet, hogy a tárhely tartalmához való hozzáférés tekintetében hiányoznak fontos eljárási garanciák, úgyis, mint ki dönt a hozzáférésről, ki ellenőrzi azt stb. Ezt nem a módosító javaslatban meghatározott módon kellene pótolni, de ilyen garanciák megalkotása valóban szükséges.

Az 56. ponthoz

Az itt javasolt elhagyással egyetértünk, az elhagyás indokait a törvényjavaslat 23. §-hoz fűzött észrevétel tartalmazza.

Az 58. ponthoz

A törvényjavaslat 24. §-ával kapcsolatban jeleztük, hogy értelmezési zavarokat okozhat az itt szabályozott hozzáférés és az Avtv. 12. §-a szerinti tájékoztatás összefüggése. A módosító javaslat azonban ezt az értelmezési problémát kiküszöböli, ezért támogatjuk.

III. A KAPCSOLÓDÓ MÓDOSÍTÓ JAVASLATOKHOZ

A kapcsolódó módosító javaslatokról ajánlás mindeddig nem készült, vagy nem hozták nyilvánosságra, ezért azokról az iktatószámok sorrendjében szólunk.

A T/6767/70. számú javaslathoz

A javaslat a tárhely elemzési célú hasznosítását tenné lehetővé. Ez a rendelkezés súlyosan alkotmányosértő volta miatt nem támogatandó. A tárhely személyes adatokat tartalmaz, amelyhez a hozzáférés csak az Alkotmány és az Avtv. szigorú szabályai szerint engedélyezhető. A javaslatban szereplő pontatlan, elemzési célú hozzáférést engedő szabály a legelemibb alapjog-korlátozási követelményekre sincs tekintettel.

A T/6767/72. számú javaslathoz

Az eredeti szöveg szakszerűbb, a javasolt módosítás ráadásul nem tenné lehetővé az adatok egyébként szükséges továbbítását az adatkezelésre kijelölt szervezet számára.

A T/6767/73. számú javaslathoz

A bekezdések javasolt elhagyása az információs önrendelkezési jog indokolatlan korlátozását valósítaná meg. Az indokolás továbbá nem magyarázza a módosítást. Nem javasoljuk elfogadni.

A T/6767/76. számú javaslathoz

A javasolt kiegészítés az érintettek információs önrendelkezési jogának fontos garanciáját jelentené. A 22. §-sal összefüggésben már jeleztük, hogy a polgárnak a tárhelyen tárolt adatok feletti ellenőrzési lehetőségei korlátozottabbak, mint a papír-iratok esetében, ezért az adatok feletti kontroll gyakorlásának lehetőségét további garanciákkal kell biztosítani. A javasolt rendelkezés egy ilyen lehetséges garancia, ezért támogatandónak tartjuk.

A T/6767/77. számú javaslatához

A javasolt rendelkezés az alapelvek között rögzítené és konkretizálná az adatvédelem egyik legfontosabb alapelvét: a célhozkötöttség követelményét. Tekintettel a központi rendszer használatával járó igen nagy mértékű adatkezelésre, az ilyen típusú jogi garanciákat indokoltnak tartjuk. A kapcsolódó módosító javaslat tartalmával ezért egyetértünk, a megfogalmazás azonban pontosításra szorul, mert a mondat értelme jelenlegi szövegezésében nehezen állapítható meg.

A T/6767/79. számú javaslatához

Az itt javasolt rendelkezéssel kapcsolatban az előzőekben a módosító javaslatok között a 30. pontban a T/6767/33. számú módosító javaslatához írt észrevételünket ismételhetnénk meg.

A T/6767/80. számú javaslatához

Lásd a módosító javaslatok között a 43. pontban leírtakat.

A T/6767/84. számú javaslatához

Ez a bekezdés egyrészt nem kapcsolódik a 8. § egyéb rendelkezéseire, másrészt pedig a javasolt rendelkezésben szereplő „politikai jellegű” kifejezés bizonytalan, indokolatlanul tág fogalmat takar; az előterjesztők feltehetően a pártpolitika tilalmára gondoltak. A javasolt szöveg azonban ellehetetlenítené azt is, hogy az állampolgárok politikai részvételi jogait gyakorolják a központi rendszer szolgáltatásain keresztül, például véleményt nyilvánítsanak valamilyen közéleti kérdésben.

A T/6767/85. számú javaslatához

A kapcsolódó módosító javaslat indokolásával ellentétben az nem áll összhangban az Eötvös Károly Intézet korábbi javaslatával. A benyújtók feltehetően arra gondolnak, hogy az Avtv. általunk a jogalkotó figyelmébe ajánlott 9/A. §-a szerint kizárólag számítástechnikai eszközzel végrehajtott automatizált adatfeldolgozással az érintett személyes jellemzőinek értékelésére csak akkor kerülhet sor, ha ahhoz kifejezetten hozzájárult, vagy azt törvény lehetővé teszi; az érintettnek álláspontja kifejtésére lehetőséget kell biztosítani. Úgy gondoljuk, hogy az automatizált egyedi döntéssel kapcsolatos legfontosabb garancia az lenne, ha az kizárólag önkéntesen történne, a kötelező adatkezeléssel kapcsolatban a 6. §-hoz tett észrevételek között írtunk bővebben. Azonban a kapcsolódó módosító javaslat az elektronikus közszolgáltatások jelentős részét lehetetlenné tenné, ezért ezt nem tartjuk támogatandónak.

A T/6767/86. számú javaslathoz

A javasolt rendelkezés tartalma egy létező alkotmányos tilalmat fogalmaz meg az elektronikus közszolgáltatások rendszerére vetítve. Mivel az elektronikus közszolgáltatások rendszere fokozottan magában hordozza az ilyen univerzális állampolgári azonosító kialakításának veszélyét, ezért a tilalom törvényi megerősítése indokolható.

A T/6767/88. számú javaslathoz

A javasolt rendelkezés céljában megegyezik a 13. pont alatt tárgyalt módosító javaslat céljával, amelyet ott támogatandóként értékeltünk. Azonban az itt alkalmazott megoldás a módosító javaslathoz képest jobb, mert nem egészíti ki az adatvédelmi biztos hatásköreit egy kifejezetten technológiai szempontú jóváhagyási jogkörrel, ami idegen lenne a funkciójától, ezért ennek elfogadását támogatjuk.